

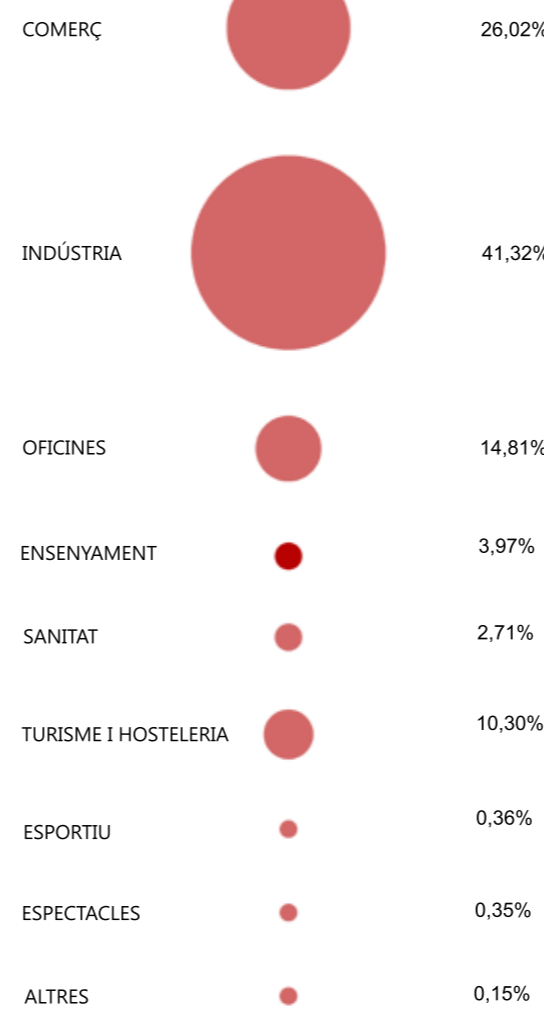
POBLACIÓ DELS 10 BARRIS DE SANT MARTÍ

La Veneda i la Pau	112,3
Sant Martí de Provençals	74,5
Provençals del Poblenou	110,5
El Besòs i el Maresme	127,4
Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou	154,5
El Poblenou	154,5
La Vila Olímpica del Poblenou	94,3
El Parc i la Llacuna del Poblenou	111,4
El Clot	69,6
El Camp de l'Arpa del Clot	74,2

SUPERFÍCIES DELS 10 BARRIS DE SANT MARTÍ (ha)

La Veneda i la Pau	29626
Sant Martí de Provençals	26457
Provençals del Poblenou	19542
El Besòs i el Maresme	24527
Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou	31433
El Poblenou	31433
La Vila Olímpica del Poblenou	9202
El Parc i la Llacuna del Poblenou	13457
El Clot	27562
El Camp de l'Arpa del Clot	38917

ACTIVITATS PRINCIPALS DEL POBLENOU

EL POBLENOU ESPAI DE TRANS-FORMACIÓ

El procés d'industrialització de Barcelona, que es va iniciar el segle XVIII, ha suposat la contínua transformació de la ciutat, econòmicament, social, urbanística i cultural. Actualment, a una àmplia zona del nord-est de la ciutat, el Poblenou, s'estan introduint un seguit de variables d'innovació tecnològica i desenvolupament urbà.

El projecte **Poblenou, districte d'activitats 22@** vol efectuar modificacions de qualificació del Pla General Metropolità a terrenys tradicionalment d'ús industrial, que han de convertir l'àrea en un centre d'innovació i desenvolupament tecnològic. El Poblenou esdevé, un cop més, un espai on Barcelona mira cap al seu futur, aquest cop, de la mà de la nova economia que s'ha creat amb les tecnologies de la informació i la comunicació.

ANTECEDENTS HISTÒRICS

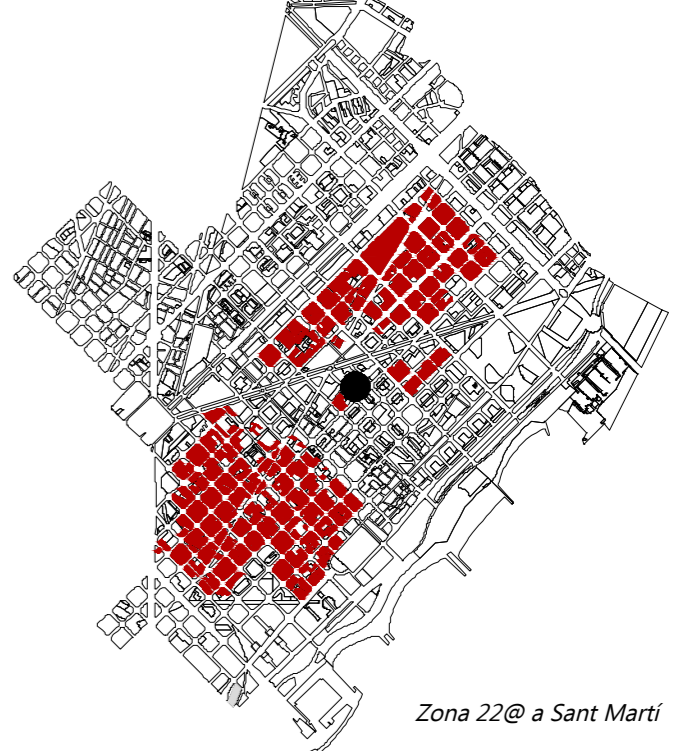
Les primeres instal·lacions fabrils que es documenten al Poblenou són els prats d'indianes, bàsics per al procés de la manufactura del tèxtil que, des del segle XVIII, es va desenvolupar a Barcelona. L'operació de blanqueig precisava abundància d'aigua, aire i sol com hi havia al municipi de Sant Martí.

Al segle XIX, la saturació del sòl de Barcelona i les millores mecàniques en el sector estampador van provocar el trasllat dels empresaris i la construcció de fàbriques en terrenys àmplis, ben dotats d'aigua, assequebles i propers al port i a les naixents estacions ferroviàries. El tèxtil esdevé el sector bàsic del desenvolupament industrial del Poblenou, la proximitat al port va facilitar la demanda de carbó, el combustible de les màquines.

La diversificació industrial va fer aparèixer altres tipologies fabrils i a l'inici del segle XX, el Poblenou era la concentració industrial més important d'Espanya, superada només per Barcelona. Les indústries del metall protagonitzaren de la seva indústria en el primer terç del segle XX. I l'electricitat va permetre el seu desenvolupament. La indústria serà un client important de les companyies elèctriques que havien anat creant una xarxa elèctrica cada cop més àmplia. La guerra civil va provocar la col·lectivització de moltes empreses. Algunes esdevingueren de valor estratègic i van ser assignades a organismes relacionats amb el conflicte, fet que va ocasionar bombardeigs freqüents al barri. Fam, misèria i destrucció de tallers i fàbriques.

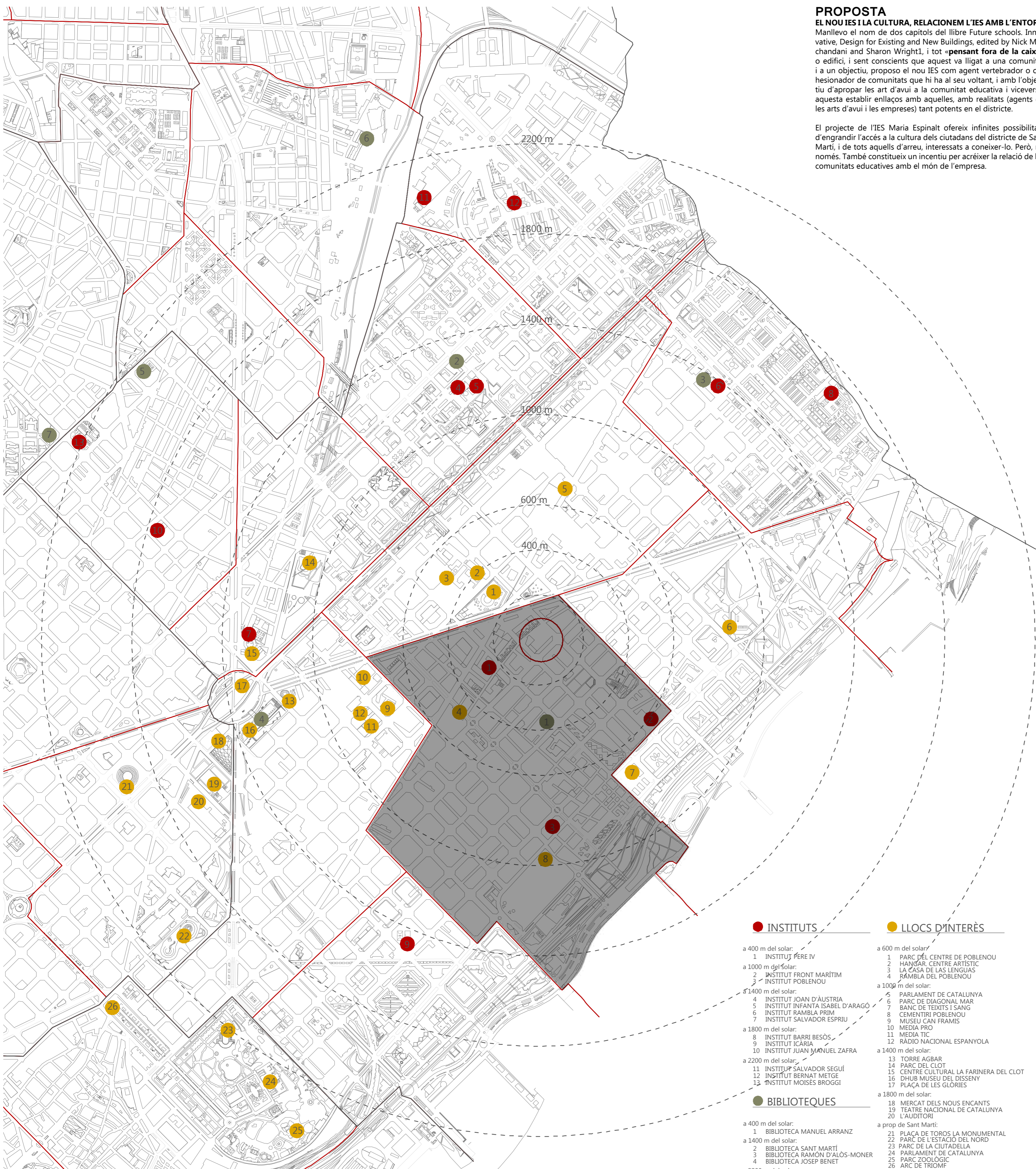
Als anys 50, les condicions econòmiques del règim es van modificar i la tecnocràcia econòmica aplicada a través dels anomenats "planes de desenvolupament" i "planes quinquennals" va fer renèixer les potencialitats industrials del barri. La gran indústria, focus de problemes ambientals (soroll, contaminació, fum, etc.), va iniciar una lenta peregrinació cap als polígons industrials situats a l'àrea metropolitana. Al seu lloc, empreses de transport feien del Poblenou una unitat logística de primer ordre per a Barcelona, amb alts nivells de trànsit i mobilitat. La crisi de 1973 i la tèxtil desviant van acabar per desfer el teixit industrial creat durant el segle XIX.

Amb la celebració dels Jocs Olímpics, la construcció de la Vila Olímpica al barri d'Icària -aixecada per guanyadors de Premis FAD- va servir per reaprofitar tota una àrea, que es podia considerar obsoleta industrialment. La necessitat que Barcelona no perdís el pes en la nova economia que marquen les tecnologies de la informació ha fet possible que el Poblenou, amb el pla Poblenou, districte d'activitats 22@, sigui novament, com ara fa 200 anys, l'indret des d'on la ciutat vertebrarà les seves ànsies de créixer i prosperar.

ÀMBIT

Ens situem en el terme municipal de Barcelona, al Districte de Sant Martí, en el Barri del Poblenou. El projecte comprèn una parcel·la localitzada a l'illa delimitada pel carrer d'Espronceda, al nord-est; pel carrer de Pallars, a sud-est; pel carrer de Lope de Vega, al sud-oest; i pel camí Antic de València, al nord-oest, on la parcel·la hi fa front.

PROPOSTA

EL NOU IES I LA CULTURA, RELACIONEM L'IES AMB L'ENTORN
Manllevo el nom de dos capítols del llibre Future schools. Innovative, Design for Existing and New Buildings, edited by Nick Mirchandani and Sharon Wright, i tot «pensant fora de la caixa» o edifici, i sent conscients que aquest va lligat a una comunitat i a un objectiu, proposo el nou IES com agent vertebrador o cohesionador de comunitats que hi ha al seu voltant, i amb l'objectiu d'apropar les arts d'avui a la comunitat educativa i viceversa, aquesta establir enllaços amb aquelles, amb realitats (agents de les arts d'avui i les empreses) tant potents en el districte.

El projecte de l'IES Maria Espinalt ofereix infinites possibilitats d'engrandir l'accés a la cultura dels ciutadans del districte de Sant Martí, i de tots aquells d'arreu, interessats a conèixer-lo. Però, no només. També constitueix un incentiu per créixer la relació de les comunitats educatives amb el món de l'empresa.

ACCÉS A LES ARTS D'AVUI I FOMENT DE LA RELACIÓ ESCOLA I EMPRESA

TRES RADIS D'ACCÉS A LA CULTURA

La construcció del nou IES Maria Espinalt és una oportunitat per, a més de donar les reclamades places d'escolarització secundària, facilitar l'accés a les arts d'avui.

COM?

Es dibuixen 3 radis d'accés a la cultura que esdevenen punts forts per a potenciar l'educació de la cultura i el disseny en el nou IES.

En el primer radi hi trobem el Museu Can Framis, l'illa Pallars, l'Edifici Media TIC i la Ràdio Nacional d'Espanya, tots ells en el mateix districte de Sant Martí de Provençals.

Què aporten cadascun d'aquests agents? El **Museu Can Framis** amplia l'educació en les arts visuals i l'arquitectura d'avui, a més d'oferir un cas pràctic de museologia i museografia de l'abril de 2009.

Es alumnes podran aprofundir en l'art de l'**arquitectura** en la mateixa illa de l'institut, en el projecte **Illa Pallars** de l'equip **MBM Arquitectes** del 1955 i realitzada el 1959, un exemple d'arquitectura contemporània adaptada a la realitat social dels nous usuaris a qui anava destinada.

L'**Edifici Media TIC** constitueix un exemple d'estalvi energètic, d'arquitectura ecològica, motius pels quals fou premiat el 2011 pel WAF (World Architectural Festival). És un projecte del despatx Cloud-9 dirigit per Enric Ruiz-Gelí, inaugurat el 2010, d'arquitectura sostenible, que «pretén ser una seu emblemàtica del món digital i un vehicle de difusió de noves tecnologies, a més d'haver estat concebut com un espai cívic, socialment obert». Així, el nou IES en podrà fer ús. I finalment, la **Ràdio Nacional d'Espanya**, Ràdio 4 ofereix una realitat comunicativa del nostre temps. Usem-la també per aprendre comunicació i difusió del que es fa.

En el segon radi s'ubiquen el Museu del Disseny i Mediapro en el districte de Sant Martí, i el Teatre Nacional de Catalunya, el Mercat dels Encants o Fira de Belcaira, en el districte Eixample.

Què aporten cadascun d'aquests agents? El **Museu del Disseny**, coneixement de les arts decoratives des dels temps passats fins avui, amb especial incidència en el disseny, en una arquitectura a ensenyar i debatre. El **Mercat dels Encants**, recerca en un passat més recent conjuntament amb el món del comerç en un mercat dels més antics d'Europa, en funcionament des del segle XIV. El **Teatre Nacional de Catalunya**, les arts escèniques en un marc arquitectònic també a ensenyar i debatre. I finalment, l'enllaç al món audiovisual de la mà de l'empresa **Mediapro**.

Finalment, en el tercer radi es localitzen Hangar. Centre de producció i recerca d'arts visuals, el Centre Cultural la Farinera del Clot, els parcs del Centre del Poblenou, del Clot i Diagonal Mar, tots ells en el mateix districte del nou IES. I en el districte de l'Eixample, l'Auditori i el Parc de l'Estació del Nord.

Què aporten cadascun d'aquests agents? **Hangar**. Centre de producció i recerca d'arts visuals ofereix tallers per artistes des 1997, apostant per les arts multimèdia un any més tard, esdevinent **Laboratori d'art** interactiu que ofereix les eines als artistes, i darrera incorporació de la **Investigació artística**. El nou IES tindrà una oportunitat d'acostar l'art d'avui als seus alumnes.

El **Centre Cultural la Farinera del Clot** ofereix programació sociocultural posant èmfasi en la música i les arts escèniques. Se cedexen espais per a companyies professionals i amateurs per poder desenvolupar els seus projectes i estrenar espectacles en l'auditori del centre. La sala d'exposicions Joan Alsina, juntament amb accions de moviment associatiu -tant ric a Catalunya- i de memòria històrica -de tant interès recentment-, i l'Espai Antoni Miró i Peris, el casal del barri, completen l'oferta de la que poden gaudir els professors i alumnes del nou IES.

De l'**arquitectura paisagística** o de l'art en la terra i els seus autors en podran parlar a tres parcs: el del **Centre del Poblenou (Jean Nouvel)**, el del **Clot (Daniel Freixa i Vicent Miranda)** que ha preservat la història del tren i el de l'**Estació del Nord**, un exemple de land art o art de la terra amb la ceràmica sobre el paisatge, on dues escultures de Beverly Pepper (Cel caigut i Espiral arbrada) neixen en el parc.

I finalment, l'**Auditori** on no només s'apropa la música al nou IES en concerts sinó també el cinema (OBCnema) i amb el món dels instruments en el **Museu de la Música**.

● INSTITUTS ● LLOCS D'INTERÉS

- a 400 m del solar:
 - 1 INSTITUT PÈRE IV
 - 2 INSTITUT FRONT MARÍTIM
 - 3 INSTITUT POBLENOU
- a 1000 m del solar:
 - 4 INSTITUT JOAN D'AUSTRIA
 - 5 INSTITUT INFANTA ISABEL D'ARAGÓ
 - 6 INSTITUT RAMBLA PRIM
 - 7 INSTITUT SALVADOR ESPRIU
- a 1800 m del solar:
 - 8 INSTITUT BARRI BESÓS
 - 9 INSTITUT ICÀRIA
 - 10 INSTITUT JUAN MANUEL ZAFRA
- a 2200 m del solar:
 - 11 INSTITUT SALVADOR SEGUI
 - 12 INSTITUT BERNAT METGE
 - 13 INSTITUT MOISÈS BROGGI
- a 400 m del solar:
 - 1 BIBLIOTECA MANUEL ARRANZ
- a 1400 m del solar:
 - 2 BIBLIOTECA SANT MARTÍ
 - 3 BIBLIOTECA RAMON D'ALÓS-MONER
 - 4 BIBLIOTECA JOSEP BENET
- a 2200 m del solar:
 - 5 PARLAMENT DE CATALUNYA
 - 6 PARC DE DIAGONAL MAR
 - 7 BANC DE TÈXILS I SANG
 - 8 CEMENTIRI POBLENOU
 - 9 MUSEU CAN FRAMIS
 - 10 MEDIA PRO
 - 11 MEDIA TIC
 - 12 RÀDIO NACIONAL ESPANYOLA
- a 1400 m del solar:
 - 13 TORRE AGBAR
 - 14 PARC DEL CLOT
 - 15 CENTRE CULTURAL LA FARINERA DEL CLOT
 - 16 DHUB MUSEU DEL DISSENY
 - 17 PLAÇA DE LES GLÒRIES
- a 1800 m del solar:
 - 18 MERCAT DELS NOUS ENCANTS
 - 19 TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA
 - 20 L'AUDITORI
- a prop de Sant Martí:
 - 21 PLAÇA DE TOROS LA MONUMENTAL
 - 22 PARC DE L'ESTACIÓ DEL NORD
 - 23 PARC DE LA CIUTADELLA
 - 24 PARLAMENT DE CATALUNYA
 - 25 PARC ZOOOLÒGIC
 - 26 ARC DE TRIOMF